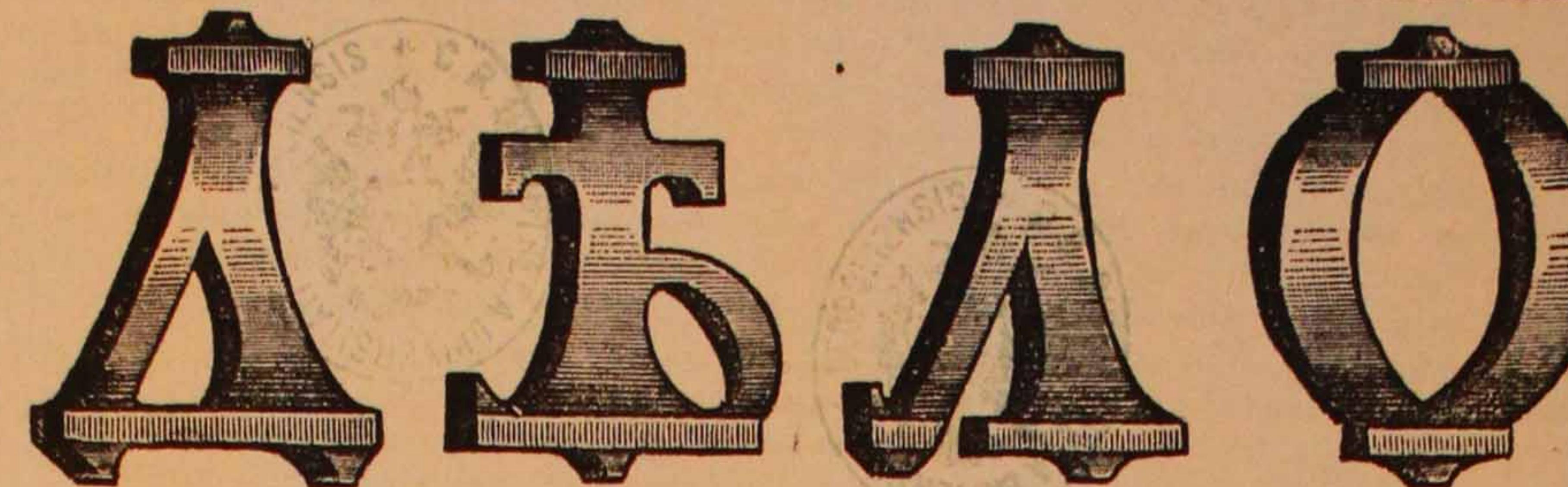

Виходить во Львовъ ще Вторника, Четверга и Суботы
кромъ рукою слугъ) о 4-й год. попол. Литер. додатокъ
Бібліотека на ізмам. повѣстей виходить по 2 печат. ар-
тильєю кожного 15-го і по польському для кожного місяця.
Редакція, адміністрація і експедиція підъ Ч. 44 улиці
Галицька.
Всі землі, посылки і рекламиці виложити пересыпли
буть адресою: редакція і адміністрація „Дѣла“ Ч. 44 ул.
Галицька.
Рукописи не видаються тільки на попереднє застереженіе.
Посланико члено стоять 12 кр. а. в.
Оголошення приймаються по цій 6 кр. а. в. б'є однов
ірою печаткою.
Рекламиції не опечатаній вільний від порта.
Предплату виложити пересыпли франко (наилучше
погодженою) до: Адміністрації часопису „Дѣло“
Галицька, Ч. 44.

VII. Читателів въ Россії прооимо ма-
ти на уважѣ, що въ вимовѣ *ъ=ji*, *ѣ=i*, *и=(въ*
серединѣ и на концѣ слівъ)=ы, *и* (на початку
слівъ и по самогласнихъ) = *i*, *ѣ* (на початку
слівъ) = *vi*.

Нові прояви, рисуя organicznej".

II.

Проектъ п. Вротновскаго о закладанію повѣтовихъ и фі-
нансовыхъ касъ пожичковыхъ и щадницъ.

(Докончанье.)

Дальше кричать наші паны, а за ними и п. Вротновскій, що касы пожичковій по сего
дняхъ не повнить своїї задачі, бо „гроші пль-
вують по скриняхъ“, а тымчасомъ мужики
тратять свои грунты.“ Конечно, п. Вротнов-
скій говорить се такъ собѣ, на здогаду буря-
ковъ, бо цифрового, фактичного матеріалу єнъ
не має, такъ якъ доси нѣкто ще не здогадався
здадти докладну статистику тихъ громадскихъ
касъ пожичковыхъ и оцѣнити ихъ дѣланье и
швидь на економічный станъ нашого селянин-
ства. А опираючися на поодинокихъ фактахъ,
котрій доси дойшли до публичної вѣдомости,
мы можемо бодай чи не съ бльшимъ правомъ
вѣжъ п. Вротновскій сказати, що слова его
безпідставній, коли навѣть не тенденційно не-
правдивій. Мы можемо вказати п. Вротновскому
громади, въ котріхъ грошемъ громадскимъ
господарується такъ добре, такъ совѣтно и для
громади користно, що рады повѣтовій при та-
кій системѣ певно и за сто лѣтъ такъ
господарувати и столько хдена мужикамъ ро-
бить не будуть. Мы вкажемо ему только на
такій загальній авѣстній примѣръ, якъ Карлъ
по Чесники, про котрій була бесѣда на друго-
му Вѣчу и статія въ фелетонѣ „Дѣла“ сего
року. Се, конечно, только поодинокій прикладъ,
п. Вротновскій може сказати, що только
вынятки, хочь мы переконаній, що такихъ вы-
нятківъ найшлось бы въ Галичинѣ поважніе
число. Але же бо запытаймо, на чомъ описавъ
п. Вротновскій свій некористній виїздъ о
громадскихъ касахъ пожичковыхъ? Зовсѣмъ
вѣжъ. Божъ прецѣ реченье, що помимо
существованія громадскихъ касъ пожичковыхъ
не перестаютъ мужики тратити своїї грун-
ти, не може ту мати нѣакої ваги. Бо чи
чи п. Вротновскій, где именно ширяется обдов-
женіе и банкротство и лицитація селянськихъ
грунтівъ? Може именно въ тихъ громадахъ,
котрій не мають касъ пожичковыхъ? Мы твер-
димо се и рѣчою п. Вротновскаго есть, съ ав-
тентичною статистикою въ руцѣ переконати
насъ, що се неправда. Та только задача его
буде трохи потяжка, бо ему прійдеться виїзати не
только то, чи въ котріхъ селянъ мають касы
пожичковій мужики тратити прото дальше свої
грунти, але такожъ, чи та касы пожичковій
мають на столько силы, щобы вісуму въ кож-
домъ разѣ запобѣгти, щобы вдоволити въ
кредитовій потребі селянъ. Та и сего не до-
сить: колибъ навѣть вгromадженій до тихъ
рубрики цифровий матеріалъ и виїзати до-
льно вадливості теперѣшніхъ громадскихъ
касъ пожичковыхъ, то всежъ таки потрѣбно
бы доконче въ іншихъ рубрикахъ виїзати
рівно довѣдно, колибо користи принесли и при-
несуть они народові, колибо селянськихъ го-
сподарствъ они поратували, поддигнули, охон-
дили бѣ руїни и банкротства. А въ дру-
гому боку треба бы хочь приближеніемъ ра-
бункомъ, виїзденіемъ на основѣ фактичного,
и не оптативного стану теперѣшніхъ радъ и
видѣлово повѣтовихъ виїзати, що користь
въ зборніхъ повѣтовихъ касъ пожичковыхъ
для кождой поодинокой громади и для цѣлого
района буде бльша, нѣжъ въ дробныхъ, але
многихъ касъ громадскихъ, и дати гарантію,
що гроші въ тихъ касахъ будуть безпечній-
ши, нѣжъ по громадахъ. Но — чайже не тре-
буетъ сего й говорити, п. Вротновскій, и яко
директоръ банку краївого ви се й самій здо-

ровій знаєте — мы нынѣ живемо въ часахъ
епідемії дефравдаційної, котра — жаль сква-
вати — не обминає навѣть касъ повѣтовихъ,
анѣ щадницъ, анѣ нѣякихъ привилійованихъ,
народовихъ чи й краївихъ банківъ. А се, якъ
знаємо, дуже неприлична і фатальна справа —
така дефравдація, а кто гроші має, най же
ихъ тримає, а то украдутъ и не отадутъ!
„Osiarnosc obywateleksa“ — може бути що и ду-
же гарна парсона — мы, признаєтись, поки-що
не мали тон чести бачити єи въ лиця, — але
щобъ только она схотѣла намъ въ критичній
хвили показати „задняя своя“, такъ якъ се
зробила въ Сtryю и въ іншихъ „градахъ
страны сея“. А тутъ вже, коли на те вѣйде
дѣло, то мусимо вамъ признатись, що мы да-
леко бльше рѣшились довѣрити свои гро-
ші касіерамъ і контролерамъ мужикамъ, анѣжъ
всякого рода повѣтовимъ Рембертовскимъ, котрій
дуже зручно умѣють складати рахунки і —
купувати билеты до Америки...

Та ѿ що ту впрочѣмъ довго говорити?
Мы надїємось виїзати читателямъ „Дѣла“
при розборѣ дальнихъ точокъ проекту п. Врот-
новскаго, що проектъ той прямо обчисленій
и обѣданье и шкоду громадѣ, а до того не дас-
зовелько яклою поруки за цѣлость ихъ теперѣш-
ніхъ капиталівъ, але натомістъ цѣль єго єсть
— сконцентрувати мужиківъ гроші въ банку
крайовімъ, котрій, якъ каже самъ п. Вротнов-
скій, не єсть для мужиківъ, але, звѣстно, для
блѣдшихъ посѣлостей і капиталістівъ. Така
наша думка о тонмъ проектѣ — дай Боже, щобъ
неправедлива і кривда для п. Вротновскаго,
дай Боже! — бо мы дуже лжкаємо, що про-
ектъ той — буде принятый бльшостю на-
шого сому!

Переглядаймо дальше проектъ п. Врот-
новскаго.

§. 4-того проекту говорити, що „съ
хвилию утворенія кождой повѣтової касы по-
жичкової і щадницѣ“ перестають по вѣхъ
громадахъ тога повѣта существоувати вѣс касы
пожичкової, бо вѣс ихъ актива і пасива пере-
ходять на виїзнюю власності*) повѣтової касы
пожичкової, котра буде могла дорогою адми-
ністраційної екзекуції (§. 14) стягнути тиѣ
квоты, які громадска каса розможила громадя-
намъ. Повѣтова каса пожичкова буде (§. 5)
отъ тихъ забраныхъ въ громади капиталівъ
платити громадѣ процентъ въ рѣвніхъ поль-
рочныхъ ратахъ въ долу. Високодѣстіи стопы
процентової означає що три роки виїдѣмъ кра-
євый; на перші три роки п. Вротновскій пред-
кладає платити громадамъ, а такожъ тымъ лю-
дямъ, що складати будуть въ той касѣ свої
гроші до щадницѣ, по 4%, а только отъ ка-
питалівъ громадскихъ, котрій не належали до
касы пожичкової (облигації і т. д.) 5%. За-
то пожички предкладає п. Вротновскій давати
не на менше, якъ на 7%. И се має бути де-
шевый і приступній кредитъ! Приглянемося
ему троха близше.

Богомъ а правою кажучи, вже само за-
кладанье тихъ повѣтовихъ касъ єсть чието
кредитовою операцію: повѣти жичать бѣ
громади капиталъ і то на доволій низькій 4
процентъ. Громади, котрій доси виїчичували
той капиталъ у себе самі, дома, брали бѣ нѣ-
го нѣхай по 6%, — значиться по 2% прійдеть
имъ теперѣ тратити для гарніхъ очей повѣ-
ту. Але на тонмъ не конецъ. Припустимъ на
примѣръ, що якісь громадянинъ хоче за-
ратувати въ той касѣ пожичкової. Давнійше,
коли каса була въ своїї громадѣ, бѣшо ішовъ
въ недѣлю по польдни до радницѣ, виїшуку-
ванъ собѣ двохъ ручителівъ, виїставлять

*) Въ своїмъ оногдашнімъ мотивованію сего
проекту въ соймѣ п. Вротновскій на перекрѣпъ по-
вісивши виразнимъ словамъ застерѣгався, що
не хоче черезъ то нарушувати права власності
громадскої, тымъ бльше, що проектъ єго зане-
вісній (?) громадамъ по якімъ часѣ зворотъ всѣхъ
перенятыхъ до повѣтової касы капиталівъ. Объ-
яснявъ пані кожухъ, тепле єго слово!

Предплатна на „Дѣло“ для Австрії:	для Россії:
на польдь рокъ	12 пр. на польдь рокъ
на польдь року	6 пр. на польдь року
на четверт року	3 пр. на четверт року
за дѣло „Бібліотеки“	3 рубль
на польдь рокъ	16 пр. на польдь рокъ
на польдь року	8 пр. на польдь року
на четверт року	4 пр. на четверт року
на самъ додатокъ:	на самъ додатокъ:
на польдь рокъ	5 пр. на польдь рокъ
на польдь року	250 пр. на польдь року
на четверт року	125 пр.
за дѣло „Бібліотеки“:	на самъ додатокъ:
на польдь рокъ	15 пр.
на польдь року	750 пр.
на четверт року	875 пр.
за дѣло „Бібліотеки“:	на самъ додатокъ:
на польдь рокъ	6 пр.

нныхъ цензоровъ, то намъ по просту голова
кругиться. По що ти примѣшане п. к. старо-
ство? по що „Kólek golniseze“? Що єй ти
інституція мають за дѣло до „дешевого и при-
ступного кредиту“? Се або єшь такъ хитре
и підступніе, що мы й догадатись не можемо,
або — сердечно наївне.

Зъ тихъ „приступніхъ“ пожичокъ за
дешевимъ 42%-томъ користати може (§ 10)
каждый селянинъ (о певно!), але селянинъ тихъ
громадъ, котрій дали фонди до повѣтової касы
пожичкової, мають першнество. Спаси-
богъ за ласку! Се першнество лежить въ
томъ, що платити посередно не 42%, а 44%,
коли дочислимо 2% тої утрати, яку громада
поносить черезъ улькованье своїхъ капита-
лів въ повѣтової касѣ пожичкової.

Зарядъ тихъ касъ виїзати (§. 8) репре-
зентація повѣтова, а директора іменує виїзда
крайовий. Контроль веде таїжъ репрезентація
повѣтова. Громады, котріхъ гроші зложили
ту касу, до заряду анѣ контрољ мѣшатись не
смѣють! Се не іхъ дѣло, — іхъ дѣло — да-
ти гроші, а тамъ вже що кому до того, куды
они подїються! Ви, громады, сидѣть тихо, не
ріпайтесь и чекайте собѣ во імя Боже на —
чистий виїскъ! Благодать прійде вамъ сама
на грунтъ. А за цѣлость вашихъ грошей
ручить вамъ (§. 13) „цѣлій маєтокъ касы
повѣтової“, т. є. таїжъ самъ вашъ гроші, а
колямъ той маєтокъ показався невыстараю-
чимъ“, т. є. коли бѣ ти вашъ гроші пропали
и щевали, то ручить „гварантія цѣлого повѣтіа“,
т. є. ручите ви самі! Се треба такъ розумѣ-
ти: доки гроші въ касѣ суть, доти гроші ру-
чать за себе; а якъ гроші пропадуть, то ви
будете мусѣли зложити ихъ на ново! Поняли?

Але пора по всѣхъ тихъ горкіхъ пи-
гуляхъ и меду крихдѣту лизнути и п. Врот-
новскій подає вамъ єго въ видѣ чистого виїску
(§. 12). Чистий виїскъ повѣтової касы пожич-
кової дѣлиться на чотири часті: одна четвер-
тина іде на виївреніе засобового фонду, двѣ
четвертини на побольшенье закладового фонду,
а послѣдна четвертина складається до банку кра-
ївого, щобъ по колькадеся чи колькастъ
лѣтахъ, коли въ тихъ четвертінъ і пльзу-
чихъ въ нихъ процентовъ наскладається така
сума, якъ та була, которую виїврѣти по-
вѣтъ зъ громады, щобъ та сума тоды могла
бути громадѣ въ цѣлості назадъ звернена.
Дальши уступи єго параграфу приєсують,
що тоды громада повинна буде съ тою су-
мою зробити. Очевидна рѣчъ, що тоды кожда
громада дарує припадаючу на юю суму п. Врот-
новскому, бо прецѣ до того часу матері-
яльный и моральний добробутъ і въ загалѣ
цѣле „poowywatelenie wloscian“ до тої степенії
поднесеся, що громада анѣ тихъ, анѣ нѣякихъ
другихъ грошей зовсѣмъ не буде потребувати.
А до того часу „блаженній надїющися, яко
тѣхъ єсть царствіе небесное“.

(Даліше буде.)

Ще о польськихъ ювілейнихъ торжествахъ.

Русини, якъ звѣстно, постановили були
не брати зовсѣмъ нѣякої участі въ польськихъ
ювілейнихъ торжествахъ, а то не для того,
щобъ не призначали заслуги королю Собеско-
му, або щобъ перешкаджали Полякамъ свят-
кувати роковини слави свого короля, — але
для того, що въ нынѣшніхъ обставинахъ и
втношенняхъ мѣжъ Русинами и Поляками —
Русини

скі священики отправили богослуженія въ пам'ять освобожденія Вѣдна и на той тематъ про- повѣдали народови, — але тіжкі газеты поминали мечтаніемъ, що руске духовенство обохъ галицькихъ єпархій дбала наказъ бѣ своихъ ординаріятовъ отправляти богослуженіе и про- повѣдали народови о освобожденію столицѣ нынѣшньої Австріи и о побѣдѣ христіянства надъ магомеданствомъ. Богослуженія руского духовенства мали отже зовѣтъ окремий характеръ бѣ политичній манифестації Поляків.

Колибъ Поляки, дбставши бѣ Русиновъ отмовину отвѣдь, не були голосили свѣтови, що рускій народъ таки бере участъ въ ихъ політичніхъ манифестаціяхъ, — мы були потували, що Поляки тамъ а тамъ святкували такъ а такъ свое торжество — бо того имъ, яко окремому народови мы зборонити не смѣли и не хотѣли, — а не потребували мы выступати съ протестомъ вже по торжествахъ. Алеякъ въ виду того, що они розголосували свѣтови, мовѣбы то и Русини виявили участъ въ ихъ манифестаціяхъ, мы мусѣли выступити съ протестомъ въ статії о поведенію нашого Преосв. еп. Ступницкого и дра Черлюнчакевича въ Krakowѣ. Хочъ таї наша статія дуже неподобалася цѣлій польській прасѣ, мы и нынѣ стоимо на тѣмъ самомъ становищі, тымъ бѣльше, що дописи въ краю о польськихъ торжествахъ такъ намт наказують.

Коли Русини заявили, що не будуть брати участія въ ювілейныхъ торжествахъ, розпустила польська праса вѣсть, що зненавідженій Русинами кс. Стояловскій, на перекорѣ рускій проєвѣченій верстѣ, везе до Krakova 8000 рускихъ селянъ и мѣщанъ! Се мало доказати, що одинъ експѣ-заудить кс. Стояловскій потрафить потягнути за собою далеко бѣльше народа до Krakova, якъ рускій інтелигентія на народне Вѣче до „Народного Дому“ во Lьвовѣ, на котре прибуло, якъ авѣтно, 5000 участниківъ. Тымъ часомъ — якъ намъ доносить нашъ дописуватель въ Krakova — кс. Стояловскій рускихъ мѣщант и селянъ майже нѣкіхъ съ собою не привѣзъ. Бѣло-червоній кокарди, котрій мали служити отзнакою пуштниківъ, будьтобы кс. Стояловскімъ спровадженіхъ, роздавано або на стаціяхъ желѣзницѣ або доперза въ Krakovѣ пѣдь рѣжними поворами (на пр. щоби вѣтъ въ одній сторони могли спланати, щоби дбали нѣчѣльгъ у Францішкановъ и пр.) и то по найбѣльшій часті такимъ пуштникамъ, котрій самоюточно, нечувши навѣть про кс. Стояловского, прибули на бѣпуст. Такъ виглядала тая „ruska piegtrzumka 8000-спідного ludu“, о котрій головила польська праса. Она розписувалася такожъ о „гармонії люду съ шляхтою“, о „згодѣ народа руского съ польскимъ“ и т. п., а забула додати для лучшої ілюстрації „гармонії люду съ шляхтою“, що навѣть 800 „кракусовъ“ комітетъ не мгъ вѣбрать (якъ бути ухваливъ), а мусѣть перебирати за кракусовъ пѣдмайстрѣвъ, челядниківъ и писарѣвъ, а вже годѣ не смѣтиася въ тої неаручності пп. аранжеровъ, що не постаралися бодай о то, щоби славный Якобъ Котъ въ Олеська научився бувъ на память того, що мавъ бѣпустію польскому мужикови, а то карточка въ рукахъ и фальшивий выговбръ польськихъ слобівъ здраджували цѣлу комедію.

Зъ польськихъ справоудань о торжествахъ ювілейнихъ по цѣлому краю пересвѣдчуючися, що любовь мѣжъ Поляками а Жидами и патріотизмъ польській у Жидовъ суть у нації далеко бѣльши, нѣжъ то мы собѣ доси представляли. Въ кождомъ майже мѣсточку Поляки разомъ съ Жидами спѣвали пѣсню:

„Polska i Juda placza zasmiscone!

Izraelowi wieczne daj zjednanie

Z narodem polskim, bratem naszym, Panie!“ Чи Русини мали брати участія въ торжествахъ и разомъ съ Поляками та Жидами спѣвати той пѣснѣ собѣ на погибелъ? Поляки нехай собѣ спѣвають здоровій о „смутку Юды“ — бо „Юдѣ“ есть чого у нації смутитися: не забрала торговля по вѣтхъ мѣстахъ въ свои руки, не випирає хлопа и шляхтича въ прадѣльної землѣ, не витискає христіянъ въ репрезентації громадскихъ, по нашихъ мѣстахъ и мѣсточкахъ... „Юда“ смутилася пачко и въ того, що колькасіть тисячевъ за всякій ілюмінації, угощенія и музики угнала „Польска“ въ синішнѣ пѣдь частъ торжествъ по цѣлому краю!...

Въ справоуданяхъ польськихъ о ювілейнихъ торжествахъ описаній пречудно лишь манифестації, ставленіе памятниківъ, таблиць, и т. д., — а того не знайдешь, що на пр. въ ревнѣшній молодїжи академичної зб Львова, ре-

калиши задля памятника Собеского рускій мѣщане мусѣли отбувати тяжкі шарвари. Поляца гонили одніхъ по дрови, другихъ до копанія, третихъ по смереку въ далекій лѣсъ, а коли у одного мѣщанія вѣдь захорувавши и не мгъ єхати на шаршарокъ, то поляца чоботы ему заграбили! За те въ справоуданяхъ знайдешь, що н. пр. изъ Теребовли, въ чисто-рускій мѣстѣ, паны по при пазу площа „plac Sobieskiego“ назвали одну улицю „ulica Bartosza“ (?) а школу дѣвоччу „szkoła imienia Zofii Chrzanowskiej“, а народѣ запосній панско-жидовскою горївкою при лунѣ запаленої куфи въ дотгю кричавъ „виватъ“ при грѣ „Jeszcze Polska nie zginela“, адаєсь такъ одушевившися проівѣдею кс. Піаскевича, въ котрій ксѣдѣть не поминувъ случаю говорити Русинамъ о якихъ „прогокахъ, so was od nas odlaçają i szuzmę sio zaprowadzic!“.

И могилькъ Русини брати участія въ такихъ жидовско-польськихъ манифестаціяхъ, скажѣть ви самі здоровово-мыслячі панове Поляки!

Жидовскій бунтъ въ Угновѣ.

Дописъ з Угнова.

Въ пятницю, дни 28 л. вересня, въ котрій то день маї бути въ Угновѣ ярмарокъ и для того позѣділося тамъ досить христіянъ и жидовъ, — були мы свѣдкими слѣдуючого характеристичнаго выпадку.

Угновскій жиды приставили себѣ до свої божницѣ присѣнокъ. Але що дверѣ выходили на улицю публичну, то и присѣнокъ занявъ пѣвъ улицѣ. Громада заскаржилася жидовъ до суду и судъ наказавъ присѣнокъ розбратори. Жиды спротивилися тому. Тогда вйтъ, п. Флісовскій, казавъ угновскимъ паробкамъ присѣнокъ розвалити. Що ино хлопцѣ виялися до роботи, якъ обстутили ихъ тьма жидовъ. Жиды угновскій замешкують ринокъ, а ихъ божниця стоїть таки въ ихъ районѣ. Отже на одинъ крикъ жидовъ забѣглися ухвалити жиды угновскій и посторонній и почали кидати на розвалюючихъ присѣнокъ съ друками, а навѣть съ сокирами, а жидовки кидати каміньємъ. Вйтъ почавъ ихъ вговарювати, але нѣчѣго не помогло. Паробки одні валили присѣнокъ, а другій боронилися бѣть жидовъ. Жиды дали знати до жандармерії. Надлетѣли чотири жандарми; гдеякъ не були навѣть цѣлковито поубираній. И щожъ починає жандармерія? Жиды лиши показували на того або сего христіяніна, а жандарми брали до арешту. Кромѣ вйтія було присутніхъ ще колька радніхъ. И отъ антикарь-Полякъ и цируликъ-жидъ казали (!) жандармамъ арештувати вйтія и радніхъ! А вйтъ у нації Русинъ и рада громадка руска (кромѣ вгаданого жида-цирулика), бо всякий змагання Lя ходѣ въ тутешніхъ (а ихъ въ Угновѣ дуже маленько) мати жида вѣку раду, розбилися о твердый характеръ нашихъ мѣщанъ. Жандармерія арештувала ще кольканайцять мѣщанъ, а анѣ одного жида! А прецѣ жиды були причиною розруху! Не одному дбталося колькою, бо и нашихъ забѣглося немало. Коли вже троха и битка розпочалася, ктось ударивъ вѣтвінъ „на гвалтъ“, и люде почали забѣгати съ драбинами и сокирами, думаючи, що горить. Булобы прїшло Богъ знає до чого, бо и народѣ сельскій, що попрѣділося на ярмарокъ почавъ товпитиася, єсли бы не тактовність самыхъ угновскіхъ мѣщанъ. Жиды кричали бязъ упину и стояли товпами, а жандармерія уганалялася за поодинокими христіянами. Дощерва, по довгой хвилі народѣ розбійшовся. Арештованыхъ казавъ ц. к. судія сей часъ повыпускати. Потому що цѣлій день жидовъ бѣгали и „бекала“, що она верхомъ. Рада громадка внесла до дотичніхъ властей жалобу на ц. к. жандармерію и пп. антикарь и лѣкаря. Але недоволеніе межи мѣщанами велике.

Читальнія въ Підлѣскахъ.

Дня 18. (30.) с. м. открыто стараньемъ пашого патріота, о. Василя Чернєцкого, читальню въ Підлѣскахъ, въ повѣтѣ куликівському. На торжество открытия запросили честій Підлѣсчине громадянъ зъ колькохъ сусѣдніхъ сель и мѣщанъ зъ Жовкви и Куликівомъ, числомъ до 50 особъ. Прибули сюди такожъ Ви. о. Брызинській, заступникъ маршалка повѣтової ради жовківської, дрѣ Дрималікъ, колькохъ ин. учителівъ зъ посторонніхъ сель, спѣваки-селяне зъ Кошелеви, гдѣто зъ ревнѣшній молодїжи академичної зб Львова, ре-

дакторъ „Шкільної Часописи“ п. Врецьона и др. До отчітівъ запрошено професоромъ п. Н. Вахніянина и дра Савицкого. Торжество открытия постили такожъ посмѣ сойму краевого: ин. Льнишевській и Вайгартъ, послѣдній якъ дѣдичъ Підлѣсокъ. Число всѣхъ збораныхъ доходило до 200 особъ, котрій прибрали святочно заповніл цѣле просторе обѣйтися и хату обывателя Підлѣсокъ и славного на всю околицю коваля, п. Мулькевича, котрій не толькъ свою стару хату покинувъ, але и въ своїй новопостроеній, хорошій палатцѣ съ щирою рускою гостинностею пріймавъ всѣхъ збораныхъ.

Торжество открыть о. Василій Чернєцкій живою промовою, въ котрій широко толкувавъ о значеніи читальнія въ духовомъ розвою нашого народа и взнѣть многолѣтство въ честь Найлендійшого Монарха, котрого портретъ прибрани зеленою, сіль на покутѣ чистенькимъ свѣтликі.

Осьмій засѣдань соймове отбулося въ понедѣлокъ дні 1 с. м.; деянья отбувася нації; оба справоуданія подамо въ слѣдуючомъ часі.

Соймъ краєвий.

Польскій посмѣ зъ меншихъ посмѣостей творили „коло селянське“ и выбрали комітетъ, складаючий зъ сѣмохъ людей; головою комітету есть збѣтній п. Поляновській. Комітетъ має радити надъ добромъ селянськихъ громадъ и ставити соймови отновѣтній вибранії. Въ той циля отже завбізувать комітетъ другихъ посмѣостей, що предложили єму свою постулати. Русини, завбізуваній такожъ до того, отповѣдь Поляновському — якъ доноси „Dziennik Pol.“ — въ такому случаю будуть подавати постулати своїхъ выборцівъ до вѣдомості посмѣостей селянськихъ, коли до розбираючої комисії вѣдуть що найменше два рускій посмѣли, — скажиши селянськихъ посмѣль на тое що згодився, уважає селянськихъ згодившися на вибірну поглядь въ поодинокихъ справахъ.

Осьмій засѣдань соймове отбулося въ понедѣлокъ дні 1 с. м.; деянья отбувася нації; оба справоуданія подамо въ слѣдуючомъ часі.

ПЕРЕГЛІДЪ ПОЛІТИЧНИЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Міністерство роляніцтва) приготовляє для коновъ, маючихъ на цѣль дозволеніе, взаємно обостреніе приписовъ що до культури лѣсовъ и охорони лѣсівъ, щоби запобігти рабовітству посмѣю по лѣсахъ. Дальше будуть працї на закономъ о заведенію соли для худоби, котрій є зобовѣданимъ для нашихъ селянъ представлѧє великій интересъ. Якъ мы вже свого часу згадували, страва ся справа для того много трудностей, що правителство вело переоправи ся Угорщиною, а позається тепері дотичні питанія вже подаговані, то есть надія, що проектъ закона буде вибраній на найближшій сесії ради державної. Справа вибрана такожъ, що правительство виступить заснованію на лѣсахъ. Дальше будуть працї на закономъ о заведенію соли для худоби, котрій є зобовѣданимъ для нашихъ селянъ представлѧє великій интересъ. Якъ мы вже свого часу згадували, страва ся справа для того много трудностей, що правителство вело переоправи ся Угорщиною, а позається тепері дотичні питанія вже подаговані, то есть надія, що проектъ закона буде вибраній на найближшій сесії ради державної. Справа вибрана такожъ, що правительство виступить заснованію на лѣсахъ. Дальше будуть працї на закономъ о заведенію соли для худоби, котрій є зобовѣданимъ для нашихъ селянъ представлѧє великій интересъ. Якъ мы вже свого часу згадували, страва ся справа для того много трудностей, що правителство вело переоправи ся Угорщиною, а позається тепері дотичні питанія вже подаговані, то есть надія, що проектъ закона буде вибраній на найближшій сесії ради державної. Справа вибрана такожъ, що правительство виступить заснованію на лѣсахъ. Дальше будуть працї на закономъ о заведенію соли для худоби, котрій є зобовѣданимъ для нашихъ селянъ представлѧє великій интересъ. Якъ мы вже свого часу згадували, страва ся справа для того много трудностей, що правителство вело переоправи ся Угорщиною, а позається тепері дотичні питанія вже подаговані, то есть надія, що проектъ закона буде вибраній на найближшій сесії ради державної. Справа вибрана такожъ, що правительство виступить заснованію на лѣсахъ. Дальше будуть працї на закономъ о заведенію соли для худоби, котрій є зобовѣданимъ для нашихъ селянъ представлѧє великій интересъ. Якъ мы вже свого часу згадували, страва ся справа для того много трудностей, що правителство вело переоправи ся Угорщиною, а позається тепері дотичні питанія вже подаговані, то есть надія, що проектъ закона буде вибраній на найближшій сесії ради державної. Справа вибрана такожъ, що правительство виступить заснованію на лѣсахъ. Дальше будуть працї на закономъ о заведенію соли для худоби, котрій є зобовѣданимъ для нашихъ селянъ представлѧє великій интересъ. Якъ мы вже свого часу згадували, страва ся справа для того много трудностей, що правителство вело переоправи ся Угорщиною, а позається тепері дотичні питанія вже подаговані, то есть надія, що проектъ закона буде вибраній на найближшій сесії ради державної. Справа вибрана такожъ, що правительство виступить заснованію на лѣсахъ. Дальше будуть працї на закономъ о заведенію соли для худоби, котрій є зобовѣданимъ для нашихъ селянъ представлѧє великій интересъ. Якъ мы вже свого часу згадували, страва ся справа для того много трудностей, що правителство вело переоправи ся Угорщиною, а позається тепері дотичні питанія вже подаговані, то есть надія, що проектъ закона буде вибраній на найближшій сесії ради державної. Справа вибрана такожъ, що правительство виступить заснованію на лѣсахъ. Дальше будуть працї на закономъ о заведенію соли для худоби, котрій є зобовѣданимъ для нашихъ селянъ представлѧє великій интересъ. Якъ мы вже свого часу згадували, страва ся справа для того много трудностей, що правителство вело переоправи ся Угорщиною, а позається тепері дотичні питанія вже подаговані, то есть надія, що проектъ закона буде вибраній на найближшій сесії ради державної. Справа вибрана такожъ, що правительство виступить заснованію на лѣсахъ. Дальше будуть працї на закономъ о заведенію соли для худоби, котрій є зобовѣданимъ для нашихъ селянъ представлѧє великій интересъ. Якъ мы вже свого часу згадували, страва ся справа для того много трудностей, що правителство вело переоправи ся Угорщиною, а позається тепері дотичні питанія вже подаговані, то есть надія, що проектъ закона буде вибраній на найближшій сесії ради

публичныхъ не брали участія въ агитаціяхъ и разрухахъ антисемитскихъ. Учителі, котрій не послухалибы сего наказу, повинні буті сейчасъ усунені зъ посадъ. Министръ выдавъ се розпорядженіе длатого, що мѣжъ учителями проявляються доси горячі антисемити.

— Ц. к. Судъ поѣзовий въ Щирці надоблавъ намъ спростованье, въ котрому заявляє, що розправа въ справѣ священика въ Поляни (гл. ч. 103 "Дѣла") отбулася не 20, але 27 л. вересня, отже не въ руске свято. Після нашихъ інформацій се заявленіе есть збідне съ правдою. Вправді первістно черезъ помилку бувъ термінъ визначеній на 20-го, але опоміня ц. к. судъ самъ, спостерѣгши помилку, доброхотно єї оправивъ, що съ признаньемъ стверджуємо.

Вѣсти епархіальни.

Зъ АЕпархії Львівської.

Завѣдательство получили: о. Іоанъ Вовдука завѣдательство Якубовкія дек. Жуковскаго; 2) Володим. Левицкій завѣдательство Суходоль, дек. перегинського.

Заѣзжай до каноничної інституції оо. 1) Альф. Білинкевичъ на Знесінні; 2) Мих. Барані на Бзовиці.

На конкурсъ розписана съ речинцемъ до 22 л. падолиста парохія Пониква велика, дек. бродівського наданія приватного.

Въ пропозицію принятій: I на Августівку, дек. бережанського оо.: 1. Мих. Громницкій въ Несищові, 2. Сильв. Лешкій въ Поручина. З. Ант. Рудницкій въ Козлові; въ списі: 4. Ник. Стрѣльбіцкій въ Ясинікѣ, 5. Меліт. Винницкій въ Ушковець, 6. Віктор. Гарухъ въ Грабово, 7. Володим. Козловський въ Марковець, 8. Юл. Габровичъ въ Махновець. II. на Височку, дек. кудринецького: 1. Ів. Латоровскій въ Сапогова, 2. Тома Березовскій въ Журавлю, 3. Ів. Рудницкій въ Выбочки; въ списі: 4. Стан. Царь въ Заліщиць, 5. Нест. Соневицкій въ Городові, 6. Володим. Озаркевичъ въ Беделуб. III. на Долину дек. перегинського: 1) Іосифъ Лопатинський, сотр. при Успенській церквѣ въ Львовѣ, 2. Мих. Калинець, завѣд. Болехова, 3. Гавр. Ступницкій въ Смії; въ списі: 4. Мих. Рошкевичъ въ Долина, 5. Зенонъ Сіменовичъ въ Рахінѣ.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

Ф. О. Левъ Сорока, парохъ въ Підберезіяхъ, упоконовивъ дні 23 л. вересня сего року. Вѣчна ему память!

НАУКА, ШИТКА И ЛІТЕРАТУРА.

— Русій народный театръ. Въ недѣлю 11 (23) с. м. зборалася доволій численна публика (мѣжъ нею и трохи селянъ) въ салі театральній въ Тернополі, где въ першій разъ руске товариство драматичне поставило на сцену 5-актову драму Дениса відъ наль Серета п. з. "Наастасія". Творъ сей звѣстный публіцѣ руской въ виданія печатного, що підвалило ще въ 1872 р. въ Львовѣ, а появлялъ проф. Ом. Огоновскій напечатавъ тогож року основний їго разбіръ критичній въ "Правда" (V роцінкѣ), тому були мы велими цѣкаві, о сколько уважливіо справедливі замѣти рецензента при новій інсценізації сен драмы та якъ она представлена на сценѣ. Отже замѣтимо загальню, що не все ще зроблено и справлено, щобъ драма була справедливимъ зеркаломъ и образомъ формъ и виразу XII століття. Такъ на пр. задержано новійши титулітури, "Благородіе, Величество, Ваша Свѣтлость, Ваша Існобрѣть, незвѣстій въ XII в.". Зестали такожъ безъ змѣнъ діалоги Ольги въ сценіи Володиморъ (дѣя II, ява 1) и въ Святої Поклонкѣ (дѣя II, ява 2), въ которыхъ не бачимо княгинї и князївъ XII ст., лишь начебы лайку и розговоры теперѣшніхъ мужиковъ. Не слідно тамъ, якъ справедливі замѣтивъ проф. Ом. Огоновскій, "того вищшого тону, якій князівъ, хочъ и якъ лукавыи, конечно годиться". За те попропускано и попереставлювано гдяжки сцени, а именно після сценіи 2-ої (дѣя I) слѣдує заразъ сцена I (дѣя II), а сцена 3 дѣя I-ої поставлена ажъ по сценії 2 (дѣя II-ої). Сцена 4 дѣя I-ої и сцена 1 дѣя III-ої, сцена 1 и 2 дѣя IV-ої и конецъ сценії 6 (оі) (стор. 63) дѣя IV-ої бтвали зовсімъ; по часті змѣнено сцену 4 и 7 дѣя IV-ої. Після сценії 5-ої въ IV-ої дѣя слѣдує заразъ сцена 7, а по нѣй сцена 6. Змѣни та вишли на користь сценічного представленія. Можнабъ такожъ пропустити сповѣдь прилюдну Наастасії передъ старцемъ. Закінченіе драмы видалось такожъ переробити. Коли бо народъ спаливъ на стоск головну виновницю драмы, Наастасію, незвѣстно, що сталося въ Святої Поклонкѣ, тымъ незвѣстніи виагригантомъ, который зворушивъ весь народъ противъ князя и довѣръ его любку до такого страшного конца, — бтъ виходить звѣмъ безкарно. Замѣтимо наконецъ, що належало въ індѣяліи якійсь языка справити сей творъ, а именно застутити различніи полонізми чисто-рускими выраженіями (на пр. пробачу — прошу, засадка — засѣдка, зволока), можнабъ пропустити або змѣнити перекручене зъ нѣмецкого "Бердо!" въ польського сторожа. Колибъ переведено всі та змѣни, то Наастасія при старанній ігрѣ артистовъ могла бы ще довго держати въ репертуарѣ нашого театру. Сценічне представленіе вишло въ загалѣ добре, гардероба и вистава були хороши и отповѣдні. Однакъ позволимо себѣ поробити замѣтки про гдяжки подробности въ ігрѣ артистовъ: могла бы ще довго держати въ репертуарѣ нашого театру. Сценічне представленіе вишло въ загалѣ добре, гардероба и вистава були хороши и отповѣдні. Однакъ позволимо себѣ поробити замѣтки про гдяжки подробности въ ігрѣ артистовъ:

об (и-иі Біберовичъ) за много було шлюханя, а не всюди було оно отповѣдні. Именно въ діалогу Наастасії съ Ярославомъ, где она розказує, якъ мило бтъ відивлятися въ її очи, а оттакъ деда, що коли подумавъ на самотѣ, що бтъ жонатый, що она її любовница и т. д. — тутъ було поизоголічно отвѣтийше, колибъ Наастасія здрогнулась передъ внутрішнімъ голосомъ совѣсти, чимъ розводила іплач. Въ передислѣдній сценѣ, коли Наастасія народъ веде на смерть огнєву, будль після нашої думки отповѣднійша смокобіль резицнця, нѣжъ хлананье, тымъ больше, що Наастасія почувавася зовсімъ до вини. П. Біберовичъ добре вилявався въ ролї Ярослава Осымомъєла. При конці драмы однакожъ опинився і. Б. въ народній ситуації, мабуть зъ волї п. режисера. Драма бо кончилася тымъ, що зъ помѣжъ народа, віртаючого по спаленю Наастасії, чутко зазывъ, щобъ по її волї Ярославъ даліше книжити, а народъ съ окликомъ: "Ярославъ да книжити намъ!" іде твоюю на замокъ. Мѣжъ тымъ бачили мы, що після того являється Ярославъ на сценѣ, народъ окликнувши її знову та знову. Слідить, що народъ веде народъ на замокъ. Сей появъ Ярослава безпосредно після спаленя Наастасії неце цѣле враженіе драмы, а Ярославъ виступає тамъ такій рівнодушній, начебы мѣжъ помѣжъ а Наастасію не було нѣкіхъ нѣякихъ звязі. Інші ролі були такожъ добре отображені, разило лише бѣганье жебрующії баби по сценѣ.

Въ второкъ 13 (25) представлено "Верховинці" І. Корженевскаго. Сценічне представленье выпало зовсімъ добре, жаль лише, що передъ дуже малоочисленною публикою. П. Таньска въ ролї Марты була за молодо скарктеризована, такъ що виглядала скорше начебы сестра Антона Ревизорчука, а не чимало поувалювало ілюзію. Невластивість ся тымъ різше отбивала, коли після въ послѣдній актѣ виступає Марта становезною, змарнілою и високоюю бабусею.

Въ середу 14 (26) отображеніо 4 актову мельодраму "Галька". Хвилевий виїздъ п. Грыневецкого и убитокъ і. Підвидицкого отразились величина на сценічній представлению. Ігра артистовъ була вправді въ загалѣ добре, співъ сольової п. Попелевої (Галька) и п. Карпинського (Антона) вишли хорошо, але співъ хоральнихъ були величина слабі. Було вправді доволі статистовъ (котрі, мимоходомъ, оказавши, своїми усміхами пусвали ілюзію въ трагичній акції), але въ II дѣя въ хорѣ селянъ співали толькі п. Площевской и п-н Стефуракова. Наша замѣтка, висказана въ попредній спровадзданію за скоро спровадилася. П-н Карпинському радимо уникати одностайного вигошування своїхъ ролей, котрі часто не отповѣдають чувствамъ, які поєсть бажавъ виявiti. — Участь публіки мѣрна, kostюми хороши.

Въ четверть 15 (27) с. м. отображеніо 1-актову комедію зъ п.м. "Онь не заздробітній" и 3 акт. оперетку "Чорноморці", після Кухаренка написану Старицемъ, съ музикою Лысенка. На сьмь представлению, зъ котрого дохідъ призначено на памятникъ бл. п. Володимира Барійского, була сасія бліккомъ заповінена мѣщанскою и замѣщевою інтелигенцією, селянами, мѣщанами и школкоюю молодежею. Сценічне представленіе обохъ штукъ вишло даже добре, а публіка нагороджувала нашихъ артистовъ гучними овапсками. Співи въ "Чорноморціхъ" вискоано зовсімъ поправно, а хоръ отвѣджаючихъ козаківъ (въ 1 дѣя) и козакъ (въ 3 дѣя) мусіль бута на домаганье публіки повтореній. Численно згromаджена публіка руска (зъ польською публіки було ледво кілька осбъ) висела о нашою народній театрѣ якъ найкрасше враженіе, котре на довго постане милою споминкою.

ПОСЛѢДНА ВѢДОМОСТЬ.

Париж. Дня 1 л. жовтня король испанський Альфонс прїїхавъ 29. вересня до Парижа. Тутъ вже зъ самого подорожія короля до Нѣмеччини не дуже були задоволені, а коли ще рознеслася вѣсть, що король зоставъ іменованій властителемъ полку улановъ, котріхъ гарнізонъ стоїть въ Штрасбургу, неприхильності для короля стала вже прибрести великий розмѣръ. На вѣдомость, що король прїїде до Парижа, почала праса розбирати тулу подорожь зъ всѣхъ сторонъ, при чомъ безпощадно нападала на короля за єго зближеніє до Нѣмеччини. Сія напади не позбідали безъ впливу и на париску публіку. Коли отже король прїїхавъ и повітаний черезъ президента сївъ съ нимъ до карити и рушивъ зъ мѣсци, піднявши зъ посередъ товыни отравленій крикъ и свистъ, а вакликуванье "A bas l' Alphonse", "A bas Alphonse" ставали чимъ разъ частѣйши. Конѣ рушили гальпомъ и не задержались ажъ передъ палатою. Коли познайшій король їхавъ до президента, повторилася та сама сцена и якакъ женщина кинула павѣтъ парасолькою въ кариту. Передъ испанською амбасадою приступивъ якійсь испанець до короля и промовивъ такъ до него: "Простѣть В. Вел., що я въ імені испанського народа сїмъ вистъ просити, щобъ ви не виставлялися на дальшій ругаві." На то отповѣвъ ему король: "Будьмо спокойній; сїл людє ще не цілій Париж, анѣ не цілі Франція." Замѣтно, що при сїй демонстрації дostaлось и министрамъ, а напіть и самому президентові. Коли президент прїїхавъ на дворець жалѣзницї, військо не презентувало передъ пімт оружія и почували крики: "Прочи съ Тонкіномъ!" Випу той демонстрації приспособили поліції, котра вже на кілька днівъ передъ тымъ дозналася, що на прїїздъ короля Альфонса приготовується демонстрація и що демонстранти засобираються напіть въ свістки, а не зарядила отповѣдніхъ средствъ осто рожності.

Свѣчи церковні

чиста, безъ домашніхъ земпого воску и другого суррогату поручач

ТОРГОВЛЯ

подъ Золотымъ Когутомъ ул. Галицка 396.

Штуки по 2 ф., 1/2 ф., 1 ф., 2/4 ф. и 1/4 ф., по 54 кр. за фунтъ.

Продаючи толькі добрий товаръ оголошу якъ найприємнійші цѣни и запрошу для тога Ви. Кліръ спроваджути свѣчи лишь зъ моїхъ торговлї. (9—12)

АНТ. ЩЕРБА

МУЖЕСКІЙ КРАВЕЦЬ

по Львову, при ул. Кеперника ч. 5. має честь поручити Вч. ПТ. Публиці и Вч. Духовенству свою

РОБОТНЮ

МУЖЕСКОЇ ОДЕЖІ

посля північнії моди въ найлучшихъ товароў и по цѣнахъ якъ найвидніїшіхъ въ містечкахъ, упрашуючи якъ Русланъ въладівцівъ, котрі въ містечкахъ відомі, але зовсімъ добра, жаль лише, що передъ дуже малоочисленною публікою. П. Т. Нублик и Вч. Духовенству, поручаческимъ ласкавому покровителю.

Всѣ ласкаві замовлення виконуються въ найкоротшому часѣ. (10—12)

Товариство ц. к. уприв. желѣзницѣ Львівско-Черновецко-Ясскої.

у. Фрименська ч. 6.
К. М. ВОЗНЯКЪ
во Львовѣ, при ул. Фрименській ч. 6

(Напротивъ "Народного Дому")

поручач

для П. П. Учителевъ и Учениковъ

всѣлякі приборы школи

яко то:

паліръ, зошиты, нотатки, пера, чернила, ручки, оловцѣ, каламаръ и пр. по цѣнѣ значно дешевшої, якъ где инде и въ найлучшому родѣ.

у. Фрименська ч. 6.
КОВЗАРЪ

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Книжочка I.

Вибіръ найкрасішихъ поезій Шевченковыхъ для молодежи рускої (сторонъ 96) съ портретомъ поета и вступнимъ словомъ.

Одинъ прямійнікъ зброшуваний коштує 30 кр. (съ пошт. пересылкою 35 кр.) — оправленій въ поштово 40 кр. (съ пошт. перес. 45 кр.)

Кто купує наразі 9 прим. за готовку дostaє 1 даромъ. Замовляти можна черезъ редакцію "Дѣла", "Зоръ", "Батьківщини" и "Нового Зеркала". (21—?)

Ч. 19.612.

